

Střední škola chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem

Č.j.: SŠCHKJ/490/2020/IV

Preventivní program

Zpracovala:
prevence

Mgr. Petra Novotná, školní metodik

Členové preventivního týmu:

Mgr. Petra Novotná

Ing. Iveta Vejnarová

MVDr. František Horák

Školní rok:

2020/ 2021

Obsah PP

- 1) Úvod
- 2) Charakteristika školy
- 3) Východiska pro preventivní program
- 4) Cíle PP
- 5) Vymezení cílových skupin
- 6) Vlastní preventivní aktivity v rámci výuky
- 7) Preventivní programy
- 8) Nabízené volnočasové aktivity
- 9) Kontakty s jinými organizacemi

1 ÚVOD

Preventivní program Střední školy chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem byl vytvořen podle školní preventivní strategie a vychází z následující legislativy:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- 562/2004 Sb. změna některých zákonů v souvislosti s přijetím školského zákona
- 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 379/2015 Sb., k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem, návykovými látkami
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních MŠMT ČR č.j.: 21291/2010-28
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č.j.: 22 294/2013-1
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci postihu záškoláctví, č.j.:10194/2002-14
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2013 - 2018
- Národní strategie protidrogové politiky
- Strategie prevence kriminality
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j.: 14 423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č.j.: 11 691/2004-24

2 Charakteristika školy

Střední škola chovu koní a jezdeckví je státní škola, jejímž zřizovatelem je Pardubický kraj. Škola nabízí jednooborové studium (jezdec a chovatel koní), ukončené závěrečnou zkouškou. Dosažený stupeň vzdělání je pak tzv. střední odborné. Kapacita školy je 44 žáků.

V současné době má Střední škola chovu koní a jezdeckví ve třech ročnících zhruba 120 žáků. Je komplexním vzdělávacím zařízením, s učebnami, jež byly v posledních letech rekonstruovány a inovovány, plně obsazeným domovem mládeže, školní jídelnou, tělocvičnou, multifunkčním hřištěm a jezdeckou halou. Teoretická výuka probíhá výhradně v budovách v Kladrubech nad Labem. Odborný výcvik je zajišťován především ve spolupráci s Národním hřebčínem Kladrubby nad Labem, Šlechtitelským chovem koní Kubišta s.r.o. Měník, sportovní a dostihovou stájí Vasury Kolesa, ERC Mnětice a dalšími významnými chovy a stájemi. Škola spolupracuje i s dalšími organizacemi a pomáhá zajišťovat řadu akcí, jako např. výstavu koní v Pardubicích, Lysé nad Labem či Praze. Žáci předvádí své jezdecké schopnosti a dovednosti na výstavě Země živitelka v Českých Budějovicích a zúčastňují se příprav a organizačního zajištění řady závodů ať již vozatajských, skokových nebo drezurních.

Školní poradenské pracoviště bylo založeno v květnu 2018. Vedení školy preventivní aktivity a programy podporuje a vychází členům preventivního týmu vstříc. Výchovná poradkyně a metodička školní prevence složily státní zkoušku v oborech výchovné poradenství a metodik školní prevence v červnu roku 2019.

Tento preventivní program je chápán jako otevřený dokument, se kterým je třeba pracovat i během školního roku. Tak lze zajistit potřebnou propustnost mezi dalšími dokumenty školy a vyvozovat z poznatků závěry, které budou přispívat ke zkvalitnění práce pedagogů.

Nejčastějšími projevy rizikového chování u našich žáků jsou:

- Šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedií, násilí, intolerance,
- záškoláctví,
- tabakismus, užívání návykových látek – zejména marihuany, netolismus,
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- spektrum poruch příjmu potravy,
- sexuální rizikové chování.

3 Východiska pro preventivní program

Největší prevencí před vznikem rizikového chování a sociálně patologických jevů je kvalitně trávený volný čas žáků. Domov mládeže poskytuje pestrou škálu volnočasových aktivit, většinou jde o kreativní či kulinářské činnosti. Velmi často podnikají výlety do ZOO či bazénu, každoročně navštěvují vánoční Prahu a pořádají exkurze se sociální tematikou, např. do dětských domovů apod. (viz. ŠVP domova mládeže). Žáci, kteří projevují hlubší zájem o obor, jsou zaměstnaní v okolních stájích či v samotném hřebčínu. Jedná se však o malé procento žáků, kteří tráví svůj volný čas takto aktivně. Proto je našim největším úkolem žáky motivovat a vzbudit v nich potřebu trávit svůj čas smysluplně. Pedagogové teoretického vyučování a mistři odborného výcviku organizují značné množství akcí pro žáky, většinou se jedná o akce sportovního typu.

Témata prevence rizikového chování se dle ŠVP a preventivního programu objevují v jednotlivých vyučovacích předmětech.

Dalším úkolem je zlepšení klimatu tříd, a to zejména v prvních ročnících. Proto jsme v září roku 2019 začali s organizací adaptačních kurzů pro nově příchozí žáky ze

základních škol. První rok jsme s žáky zůstali v areálu školy. Kurz byl založen na sebepoznání a schopnost pracovat v kolektivu. Žáci byli ubytováni na domově mládeže a stravovali se ve školní jídelně. Žáci zhodnotili kurz jako velmi užitečný a prospěšný. Z anonymních dotazníků jsme se dozvěděli, že jim kurz umožnil snazší adaptaci na nové školní prostředí a nový kolektiv spolužáků. Nicméně se členové školního poradenského pracoviště rozhodli, že tento školní rok uspořádají adaptační kurz mimo areál školy. Poté budeme moci posoudit, který z kurzů byl efektivnější.

Další preventivní aktivitou, kterou školní poradenské pracoviště iniciovalo, je projekt Důstojná škola. S touto aktivitou jsme začali v průběhu distanční výuky, k níž jsme museli v minulém školním roce přistoupit a chceme v ní pokračovat i nadále. Tato platforma je rozvíjena zejména na sociální síti Facebook, v tomto školním roce ji však chceme realizovat i fyzicky. Žáci jsou podněcováni k různě zaměřeným výzvám, které v nich mají rozvíjet respekt k sobě, ostatním a ke své škole, uvědomění si demokratických aspektů, zejména pak svobody, učí žáky respektu k odlišnostem, posiluje jejich sebevědomí apod.

Na závěr pak chceme pokračovat v prevenci a osvětové činnosti v rámci problematiky zneužívání návykových látek. Z nabízených preventivních programů vybírat hlavně ty, které žáky aktivizují, využívají pozitivní modely, počítají s komplikacemi a nabízejí dobré možnosti, jak je zvládat apod.

3.1 Hlavní aktivity školy směřující k realizaci primární prevence

- odpovědnost za systematické vzdělávání pedagogických pracovníků, nácviky praktických psychologických a sociálních dovedností, vytváření dobrého vztahu mezi žáky, řešení problémových situací
- uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce i skupiny
- vytváření podmínek pro smysluplné trávení volného času, zavádění mimoškolních kroužků (výtvarné, sportovní apod.), kroužky jsou zdarma

- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro ně
- průběžné sledování klimatu školy, podmínek jednotlivých třídních kolektivů, mapování výskytu sociálně patologických jevů, vyhledávání a včasné zákroky
- diferenciací v preventivních aktivitách
- poskytování poradenských služeb a zajištění poradenských služeb v pedagogicko-psychologických poradnách a speciálních pedagogických centrech

3.2 Vztah učitel – žák

Budujeme vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem. Na adaptačním kurzu chceme v žácích vzbudit důvěru a navodit pozitivní interakci mezi žákem a učitelem, na kterou pak můžeme v hodinách navázat. Už z toho důvodu si budeme kurzy pořádat sami bez pomoci externí organizace. Žáci musí vědět, že se můžou na učitele kdykoliv obrátit a bude respektován jejich názor a potřeby. Zároveň je nutné, aby žáci respektovali osobnost učitele a uvědomovali si své povinnosti a sami pomáhali s řešením svých problémů. Slušnost na obou stranách je první předpoklad úspěchu. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog a získává si jeho důvěru i prostřednictvím budování vztahu s jeho rodinou a sociálním prostředím. Při řešení problémů je pedagog otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, širší rodinou, ostatními kolegy, výchovným poradcem atd. Na základě dosažení dohody o společných cílech a postupech dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.

3.3 Pedagogická diagnostika

Učitel věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči a výchovným poradcem, který se zapojí do diagnostického a terapeutického procesu. V případě potřeby jsou kontaktovány i další odborné instituce (PPP, SVP, sociální odbor). Výchovný poradce a školní metodik prevence aplikují metodu SORAD.

4 Cíle preventivního programu

Mezi hlavní cíle preventivního programu patří výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, jejich osobnostní, morální a sociální růst, podporování volných vlastností a zvyšování jejich komunikačních dovedností a kompetencí. Vybíráme takové preventivní programy, jež rozvíjejí žákovskou iniciativu, aktivitu a morální kredit. Snažíme se zapojit do programů celý pedagogický sbor školy a dbáme na úzké spolupráci se zákonnými zástupci žáků.¹

Dlouhodobé cíle (navazují na Školní preventivní strategii)

- Rozvíjet sociální kompetence
- Zdokonalovat komunikační dovednosti
- Formovat morální postoje, hodnoty a normy
- Vytvářet pozitivní klima školy a třídy
- Motivovat ke smysluplnému trávení volného času
- Směřovat ke zdravému životnímu stylu a nést zodpovědnost za svůj život
- Naučit se říkat „NE“ a být asertivním
- Naučit se toleranci a trpělivosti
- Vést ke kritickému myšlení
- Motivovat učitele ke spolupráci na preventivním programu
- Motivovat rodiče ke spolupráci na preventivním programu
- Zlepšení informovanosti žáků, rodičů i pedagogů v oblasti prevence rizikového chování

¹Manuál pro tvorbu minimálního preventivního programu. [online] Praha: Pražské centrum primární prevence, 2010. 21 s. [cit. 2019-04-11]. Dostupné z WWW: <http://msmt.cz/file/16437/download>.

Krátkodobé cíle:

- Informovat a poučit o bezpečnosti na internetu
- Formovat postoje a názory, jež žáci sdílí na sociálních sítích
- Hluběji se zabývat tématem kyberšikana
- Diskutovat nad problematikou trestní zodpovědnosti mladistvých
- Seznámit se základními pojmy z oblasti trestního práva
- Diskutovat na téma zneužívání návykových látek
- Naučit se říkat „NE“
- Trénovat asertivní chování
- Diskutovat nad tématy sexuální orientace, sexuálního násilí, sexuálního obtěžování a zneužívání
- Vyvozovat možné důsledky svého rizikového sexuálního chování
- Aktivně se zapojit, kriticky přemýšlet, vymýšlet řešení a východiska, vyvozovat důsledky v rámci workshopu na téma sexuální výchovy (využití konfliktních situací, scének a dramatizací)
- Cílená pozitivní pozornost ze strany učitelů – chválit žáky v situacích, kdy se chovají správně

5 Vymezení cílových skupin

5.1 Žáci

Preventivní program je určen především pro žáky naší školy, kteří se pohybují ve věkovém rozmezí od patnácti do dvaceti let (výjimečně se jedná i o žáky starších dvaceti let, ale ti pak mají často IVP). Adolescenti stále patří do ohrožené skupiny

z hlediska sociálně patologických jevů. Naši žáci mají většinou již první zkušenosti s návykovými látkami za sebou a naším úkolem je pak zmapování a monitoring situace a případně včasná a důsledná intervence. Největší pozornost věnujeme nespecifické primární prevenci, ale nezanedbáváme ani tu specifickou, neboť se velmi často setkáváme i s žáky, u nichž musíme aplikovat selektivní, ale i indikovanou specifickou prevenci.

5.2 Pedagogičtí pracovníci a mistři OV

Celý pedagogický sbor je seznámen s Preventivním programem, upozorněn na některé informační zdroje a motivován k dalšímu sebevzdělávání v rámci této problematiky. Školní preventivní tým zpravuje ostatní kolegy o novinkách na portále MŠMT, možnostech seminářů v rámci DVPP, o výskytech projevů rizikového chování žáků, třídním učitelům poskytuje odbornou pomoc v rámci udržení pozitivního klimatu ve třídách apod.

5.3 Zákonní zástupci

Zákonní zástupci se budou setkávat s pracovníky školy již před zahájením nového školního roku. V minulosti tomu bylo jinak, poprvé se třídní učitelé viděli s rodiči až v první školní den. Avšak z důvodu pořádání adaptačního kurzu pro žáky prvních ročníků se vedení školy dohodlo, že se s nimi sejde již v červnu 2020, aby jim poskytlo dostatek informací nejen o adaptačním kurzu, ale o celém chodu školy. Tohoto setkání se účastní školní preventivní tým, třídní učitelé a vedoucí domova mládeže. Z důvodu bezpečnostních opatření nařízených vládou ČR k tomuto setkání nedošlo. Ostatní setkání pak probíhají v rámci třídních schůzek, školních akcí, jichž se zákonní zástupci mohou účastnit, či individuálně na základě předchozí domluvy. V případě závažnějších přestupků žáků jsou pak zákonní zástupci zváni na výchovné komise. Naše školní poradenské pracoviště pomáhá nejen žákům, ale obrátit se na něj mohou i samotní rodiče.

Tab. č. 2 - Seznam akcí, jichž se mohou rodiče zúčastnit:

Název aktivity	Datum	Vedoucí programu
----------------	-------	------------------

	konání	
Hubertova jízda žáků 3. ročníků	říjen	Jana Cincibuchová
Třídní schůzky	13. 11.	Třídní učitelé
Mikulášská besídka	prosinec	Jana Cincibuchová
Dny otevřených dveří	27. 11., 11. 12. 22. 1.	Zaměstnanci školy
Třídní schůzky	16. 4.	Třídní učitelé
Liga zemědělských škol	květen	Jana Cincibuchová
Kladruby Race – překážkový závod	květen	Mgr. Petra Novotná, Ing. Iveta Vejnarová
Setkání rodičů s pedagogy	červen	Ing. Iveta Vejnarová, MVDr. František Horák,

6 Vlastní preventivní aktivity v rámci výuky

6.1 Klíčové oblasti

- oblast přírodovědná (např. biologie člověka, fyziologie, biologické účinky drog, chemické aspekty drog atd.)
- oblast zdravého životního stylu (např. výchova ke zdraví, osobní a duševní hygieně, podmínky správné výživy, volný čas apod.)
- oblast společenskovední (proces socializace jedince, užší a širší společenské prostředí, jedinec ve vzájemné interakci se sociálním prostředím apod.)
- oblast rodinné a občanské výchovy (postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, správná výživa, zdravý vývoj a příprava na život, formy komunikace, zvyšování sociální kompetence dětí a mládeže, subjekty participující v oblasti prevence drog atd.)

- oblast sociálně právní (právní aspekty drog, práva dítěte, význam a cíle reklamy apod.)
- oblast rizikového chování (postoj společnosti ke zneužívání drog, delikventní chování, kriminalita, xenofobie, šikanování, rasismus apod.)

6.2 Akce organizované školou

Kulturní akce – plán těchto aktivit koordinují vyučující českého jazyka a občanské výchovy (Mgr. Barbora Kulková, Mgr. Petra Novotná, Ing. Iveta Vejnarová). Jedná se především o divadelní a filmová představení, vernisáže či výstavy.

Sportovní akce – účast na různých soutěžích a závodech organizuje vyučující tělesné výchovy (Mgr. Petra Novotná, Ing. Iveta Vejnarová).

Akce odborného výcviku – pořádání skokových soutěží a reprezentace žáků na výstavách koní má na starost vedoucí odborného výcviku (Jana Cincibuchová).²

Charitativní akce – účast na dobročinných sbírkách zajišťuje samotné vedení školy (MVDr. František Horák) a vedoucí domova mládeže (Markéta Hejná). Jedná se především o celorepublikově rozšířenou akci – *Světluška* a *Bílá pastelka*.

Knihovna – školní knihovna prošla inovací a současný knihovní fond obsahuje téměř dvě stě titulů. Při výběru a nákupu knih byly zohledněny výsledky nejnovějších výzkumů z oblasti čtenářství adolescentů, a žáci si tak mohou vybrat ze žánrově pestré

² Seznam veškerých aktivit a akcí je obsažen ve Výroční zprávě o činnostech školy a viz. kapitola *Přílohy*

nabídky klasické i současné prózy. Knihy půjčuje vyučující českého jazyka (Mgr. Petra Novotná).

Adaptační kurz – koordinuje školní metodik prevence (Mgr. Petra Novotná) ve spolupráci s výchovným poradcem (Ing. Iveta Vejnarová) a třídními učiteli.

6.3 Rozpracování plánu v jednotlivých předmětech:

Tab č. 3:

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita – metody a formy	Učitel
Český jazyk a literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační dovednosti a kompetence – referáty, slohová cvičení • Zvyšování sebevědomí – výstupy před třídou, mluvní cvičení 	Mgr. Petra Novotná Mgr. Barbora Kulková
Literatura a estetická výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní využití kulturních nabídek v okolí ve svém volném čase • Podpora četby jako volnočasové aktivity 	Mgr. Petra Novotná Mgr. Barbora Kulková
Občanská výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Morální výchova – diskuze, brainstorming, práce s textem (morální dilemata) • Demokracie a svoboda – referáty, diskuze, filmové ukázky • Asertivita, média, rizika reklam – dramatizace, 	Ing. Hana Vojáčková Ing. Iveta Vejnarová

	<p>scénky, nácvik modelových situací</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trestní právo, trestní zodpovědnost – přednáška, beseda, brainstorming, myšlenkové mapy • Návykové látky – přednášky, besedy, exkurze, workshopy, referáty, filmové ukázky • Sexuální výchova – beseda, workshop, brainstorming, nácvik modelových situací 	
Přírodovědný základ	<ul style="list-style-type: none"> • Chemie v životě člověka 	Ing. Iveta Vejnarová
Tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý životní styl - motivace žáků k aktivně trávenému volnému času • Příprava na jezdecké a překážkové závody 	Mgr. Petra Novotná
Životospráva jezdce	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý životní styl • Složení potravin • Zásady zdravé výživy • Poruchy příjmu potravy – přednášky, besedy, dramatizace, filmové ukázky, workshopy, vaření 	Mgr. Petra Novotná MVDr. František Horák

7 Preventivní programy:

Snažíme se žáky na jednotlivé preventivní aktivity připravit dopředu. Školní metodik prevence, výchovný poradce či konkrétní pedagog je seznamuje s danou problematikou, vysvětluje jim, co je čeká, a ptá se žáků na jejich názor a zkušenosti. Pro efektivnější evaluaci daného programu bývá součástí tohoto diskurzu dotazníkové šetření. Po absolvování preventivní aktivity následuje ve vybraných hodinách reflexe ze strany žáků i učitelů v podobě diskuzí, písemných reakcí či opět dotazníků. Metodik prevence poté vše vyhodnocuje a provádí pololetní a meziroční srovnání efektivity jednotlivých programů.³Základním informačním materiálem pro tato hodnocení je publikace MŠMT - *Evaluace a diagnostika preventivních programů*.

Tab. č. 4: Seznam preventivních programů

Ročník	Název programu	Realizátor:
1.	Adaptační kurz – „Honba za Starokladrubákem“	Metodik školní prevence, výchovný poradce, třídní učitelé, učitelé OV
1.	Kyberšikana – beseda, přednáška	eDuha
1.	The Revolution Train – virtuální prohlídka	Nové Česko, nadační fond
3.	Zdravá výživa - workshop	
1.	„Když to nechce“ (sexuální násilí) - workshop	Konsent – Když to nechce
1.-3.	Kladruby Race – sportovní akce školy	SŠChKJ
1.	„To je zákon, kámo“ – návazný program na Revolution Train – workshop, skupinová práce	Nové Česko
1.	První pomoc	VZP
2.	Post Bellum – dramatická výchova, uvědomění si	Paměť národa

³ Ukázka dotazníkového šetření – viz. kapitola *Přílohy*

	odlišností a pojmu „svoboda“, respekt vůči jiným etnikům a rasám	
3.	Etiketa	

8 Nabízené volnočasové aktivity pro žáky:

Tab. č. 5:

Název kroužku/ aktivity	Realizace
Doučování	Konkrétní pedagogové
Voltiž	OV
Jezdecké soustředění	OV
Sportovní kroužek	DM
Knihovna	DM + Mgr. Petra Novotná
Vaření	DM
Ruční práce	DM
Základy první pomoci	DM (absolvují vždy 1. ročníky)
Turistický kroužek	DM (příležitostně)
Taneční kroužek	DM (příležitostně)

9 Kontakty s jinými organizacemi

Tab. č. 6:

Organizace	Kontakt
Pedagogicko-psychologická poradna Pardubice	Sukova tř. 1260

	Pardubice 530 02 Tel.: 466 410 327
Oddělení sociálně právní ochrany dětí v obci Přelouč	Československé armády 1665 Přelouč 535 01 Tel.: 466 094 174
Městská policie Chvaletice	U Stadionu 237 Chvaletice 533 12 Tel: 739005 522
Městská policie Přelouč	Československé armády 1665 Přelouč 535 01 Tel.: 466 959 660
Policie České republiky	Pražská 20 Přelouč 535 01 Tel.: 974 566 645
Obec Kladruby nad Labem	Kladruby nad Labem 110, 533 14 Tel.: 466 932 126
EDuha s.r.o.	Studentské nám. 1535 Uherské Hradiště 686 01 Tel.: 571 891 286
Konsent, z.s. Praha	Pod Starou školou 69 Praha - Nebužice 164 00 Pí. Nejedlová – 722 018 115
Bílý kruh bezpečí	17. listopadu 237 Pardubice 530 02

	Tel.: 732 923 462
Okresní metodik prevence – PaedDr. Jiří Knoll	e-mail: jiri.knoll@ppp-pardubice.cz tel: 466410327-8

Závěr

Hlavním cílem závěrečné práce byla tvorba preventivního programu, jenž bude odpovídat konkrétním požadavkům naší školy. Důraz jsem kladla zejména na lokalitu a zaměření SOU, neboť oba dva aspekty jsou značně specifické a mohou zároveň sloužit jako vhodný nástroj pro všeobecnou primární prevenci.

Naše školní poradenské pracoviště bylo zrealizováno v květnu 2018, v minulosti funkci výchovného poradce a metodika školní prevence zastávala vedoucí domova mládeže. Po dvouleté praxi coby metodička prevence musím říci, že tyto dvě funkce nemůže vykonávat táž osoba a rizikové chování vznikající v době vyučování nespadá do kompetencí domova mládeže. Je tedy jenom dobře, že vedení školy dalo podnět k vytvoření školního poradenského pracoviště a rozdělilo funkce výchovného poradce a metodika prevence mezi dvě osoby.

Předešlý preventivní program byl velmi kusý a obecný. Závěrečná práce se tak stala podnětem, jak jej inovovat. SWOT analýza mi přinesla přehledné schéma silných a slabých stránek našeho SOU. Nastínila jsem jednotlivé strategie, jejichž směry by se mohla škola ubírat. Stěžejní doménou pak byla praktická část, v níž jsem samotný program tvořila. Na rozdíl od toho předešlého obsahuje konkrétnější dlouhodobé a krátkodobé cíle, podrobnější přehled aktivit realizovaných školou a rozplánování témat týkajících se prevence do jednotlivých vyučovacích předmětů. Zejména rozpracování preventivního plánu do předmětů mi připadá klíčové, neboť je důležité, aby se všichni pedagogové podíleli na prevenci a osvětě a nenechávali celou agendu pouze na metodikovi školní prevence. Pozitivních a efektivních výsledků lze dosáhnout jen tehdy, když spolu jednotliví členové pedagogického sboru komunikují a spolupracují.

Sekundární literatura

KOLÁŘ, M. *Nová cesta k léčběšikany*. 1. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN: 978-80-7367-871-5.

KNOTOVÁ, D. *Školní poradenství*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN: 978-80-247-4502-2.

MATĚJČEK, Z. *Praxe dětského psychologického poradenství*. 1. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN: 978-80-262-0000-0.

SOBOTKOVÁ, V. N. *Rizikové a antisociální chování v adolescenci*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN: 978-80-247-4042-3.

TYŠER, J. *Školní metodik prevence*. 1. vyd. Most: Hněvín, 2006. ISBN: 80-86654-17-6.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN: 978-80-262-0225-7.

VÁGNEROVÁ, M. *Školní poradenská psychologie pro pedagogy*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN: 8024610744.

Elektronické zdroje:

Manuál pro tvorbu minimálního preventivního programu. [online] Praha: Pražské centrum primární prevence, 2010. 21 s. [cit. 2019-04-11]. Dostupné z WWW: <<http://msmt.cz/file/16437/download>>,

SWOT analýza [cit. 2019-04-05]. Dostupné z WWW: <<https://managementmania.com/cs/swot-analyza>>,

Vyhlášky vztahující se k prevenci[online], [cit. 2019-04-22]. Dostupné z WWW:<<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/vyhlasiky-1>>,

Zákony vztahující se k prevenci[online], [cit. 2019-04-22]. Dostupné z WWW:

<<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/zakony-1>>.

Seznam zákonodárných zdrojů:

- Úmluva o právech dítěte
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2007
- Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), č. 561/2004 Sb., ve znění novely 472/2011 Sb.,
- Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), č. 561/2004 Sb., ve znění zákona 230/2016 Sb., s účinností ke dni 1. 1. 2017,
- Zákon o ochraně zdraví před škodlivými látkami, č. 65/2017 Sb., s účinností ke dni 31. 5. 2017,
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění z. č. 383/2005 Sb., z. č. 179/2006 Sb., z. č. 264/2006 Sb.,
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění,
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami,
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů,
- Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko - psychologické činnosti pedagogických pracovníků, § 3,
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky 116/2011 Sb.
- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění vyhlášky 147/2011 Sb.

- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění vyhlášky 400/2009 Sb.
- Vyhláška č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění vyhlášky č. 371/2012 Sb.,
- Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání,
- Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy,
- Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče,
- Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních,
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků (o DVPP), ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb.,
- Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí,
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j.: 21291/2010 – 28,
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j.: 20 006/2007–51,
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j.: 24 246/2008-6,
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j.: 21 149/2016,

- Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14 423/1999-22,
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.: 10194/2002-14,
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování, č.j.: 13 711/2001-24,
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005 (Věstník MŠMT sešit 2/2006),
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25 884/2003-24.
- Strategie protidrogové politiky Pardubického kraje na dané období,
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027.

Seznam zkratk

DM – domov mládeže

DPS – doplňující pedagogické studium

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

IVP – individuální vzdělávací plán

MŠMT – ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

OV – odborný výcvik

PP – preventivní program

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

SOU – střední odborné učiliště

SVP – středisko výchovné péče

Přílohy

Ukázka dotazníkové šetření v rámci zjišťování efektivity preventivního programu

Dotazník před PP:

Sexuální výchova – workshop:

Prosím o vyplnění následujících několika otázek. **Anonymní** průzkum slouží pouze pro posouzení kvality a efektivity daného preventivního programu. Přístup k těmto údajům bude mít pouze metodik prevence a výchovný poradce. Děkuji.

- 1) *Jaká témata budou asi součástí tohoto workshopu?*
- 2) *Je nějaké téma, které by tě v rámci sexuální výchovy zajímalo a které bys ráda s lektorkou probrala?*
- 3) *Máš jasno ve své sexuální orientaci?*
- 4) *Máš nějakou zkušenost se sexuálním nátlakem, nebo dokonce násilím?*

Dotazník po PP:

Sexuální výchova – workshop:

- 1) *Byl pro tebe workshop v něčem přínosný? (např. udělala sis díky němu jasno v některých věcech; můžeš být konkrétní)*

2) *Byla jsi spokojena s jeho obsahem? (Pokud ne, co ti tam chybělo?)*

3) *Co si myslíš o lektorkách?*

Seznam akcí koordinovaných odborným výcvikem

Srpen 2018

- Výstava *Země živitelka* v Českých Budějovicích – ukázka jízdy na koních NH Kladruby nad Labem a účast v soutěži *Zlatý klas*

Září 2018

- Kladruby naruby – ukázka puscballu
- Výstava *Kůň* v Lysé nad Labem – předvádění koní a pomoc v rámci celého programu

Říjen 2018

- *Podzimní třídění* v NH Kladruby nad Labem – předvádění koní
- *Hubertova jízda* třetích ročníků

Listopad 2018

- Odstav hříbat do Selmic – vedení hříbat a klisen

Prosinec 2018

- *Mikulášská sportovní akademie* na kryté jízdárně Kladruby nad Labem
- Den otevřených dveří – ukázka výcvikové hodiny

Leden 2019

- Jezdecká soustředění s Ing. Hanou Vojáčkovou
- Jezdecká soustředění s Janem Tvarůžkem
- Den otevřených dveří – jezdecká ukázka

Únor 2019

- Den otevřených dveří – jezdecká ukázka

Březen 2019

- *Jezdecký festival Lysá nad Labem* – organizační pomoc v rámci celého festivalu
- Den otevřených dveří – jezdecká ukázka

Duben 2019

- *Rudolfův pohár* NH Kladruby nad Labem – organizační pomoc
- Beseda a praktické ukázky chiropraktika MVDr. Petra Eima

Květen 2019

- *Jarní třídění* v NH Kladruby nad Labem – předvádění koní
- *Den starokladrubského koně* Kladruby nad Labem – jezdecké ukázky a organizační pomoc
- Pomoc při pořádání *SPRING JUNIOR CUP* Poděbrady 2018

Červen 2019

- Finále *Ligy škol* Kladruby nad Labem - Kolesa – pořádání a účast žáků
- ukázka puschballu na *Dni dětí ministerstva zemědělství* v Kladrubech n.L.
- Zkoušky základního výcviku jezdce – pořádání a účast našich žáků

- Ukázka výcvikové hodiny žáků delegace z Gruzie